

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERTATE:

se primesc la **biroul administrațiunii**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

O întâlnire primejdioasă.

— Aventură în pădurile seculare din Africa. —

Călătorii cutezători, cari cutieră tinuturile necunoscute și pădurile seculare ale Africei, sunt espui adeseori la mari primejdii. Ei sunt atacați de seminții negritane sălbatice sau de animale fioroase și mulți din ei au căzut jertfă acestor atacuri.

O astfel de aventură ne înfățișează

chipul nostru, ce s'a întâmplat de curând cu un călător ațican. El a plecat călare și armat prin o pădure pustie, străbătând abia pe o potecă puțin umblată. De odată la o cotitură a dat de o familie de măimuțe gorilla. Gorillele crîșneau din dinți și voiau să se arunce asupra călărețului și să-l stăție, ear' calul spă-

riat era să trântescă la pământ pe îndrăsnețul călăreț.

Aceasta însă nu-și perdă cumpătul și apucând pușca resturnă cu un glonț pe gorilla cea mai mare, ear' cealaltă spărindu-se, dispăru în desimea codrului.

„Călimdarul Poporului“ pe 1906, a apărut, cu material de cettre bogat și cu frumoase ilustrații.

Prețul 40 bani și 5 bani porto.

Pentru plasarea la meserii.

I.

De multe lucruri avem noi lipsă și mult și neobosit trebuie să lucrăm pe toate terenele vieții publice, ca să înaintăm și să putem ține pas cu celelalte popoare din patrie și din lumea mare. Altcum vom fi cutropiți de alte neamuri, cari ne-au întrecut în progres și merg tot înainte, sau în cazul cel mai bun vom fi aserviți economic, adică vom lucra mai mult pentru alții, cu un cuvânt vom fi iobagi ai timpurilor noi.

Foaia noastră mereu stăruie pentru înaintarea poporului nostru pe toate terenele, îndeosebi s'a îngrijit și se îngrijește, ca iubiiții nostri țărani-economi, apoi clasa de mijloc, meseriașii și neguțătorii să aște în ea indemnuri, îndrumări și povești de tot felul, pe cari urmându-le să facă pași siguri înainte și să poată da pept cu greutatea vieții.

De astădată voim să vorbim de un lucru, care e a se pune la cale și care va contribui mult la sporirea și întărirea clasei de mijloc.

Toți, cari au durere de meserii și negoț știu, câte pedeci sunt în calea creării și înmulțirii acestei clase de mijloc neîncunjurat de lipsă pentru un popor. O pedecă mare a fost și este și azi în noi înșine. Poporul nostru nu e prea aplicat a și da băieții la meserii. S'a scris și se scrie aproape zilnic prin toate foile asupra acestei, se zicem, scăderi a noastre, arătându se cu dovezi pipăibile, cât de greșită e aceasta înstrăinare a noastră dela meserii și negoț. Azi însă nu voim să vorbim de aceasta, ci constatăm numai, că ghița începe a se rupe și oamenii încep a se încre-

dința tot mai mult, că e bine și de mare folos pentru noi, și ca popor și ca singuratici, să îmbrățișem meseriile și negoțul în măsură tot mai mare, și sperăm că aceasta credință va prinde rădăcini tot mai adânci la noi.

O altă pedecă, care stă în calea răspândirii meseriilor la noi, este greutatea de-a putea plasa sau așeza băiații nostri la meserii. Aceasta o simt părinții, cari voiesc să și dea copii la meserii și o simt aceia, cari voiesc să vină acestora în ajutor. Intre aceștia au fost și sunt azi puținele noastre reuniuni de meseriași, cari de câte ori s'a adresat cineva la ele, pentru informații, cu privire la meserii și pentru așezarea de băieți ucenici, au stat la dispoziție cu plăcere. În deosebi știm, că »Reuniunea sodalilor români« din Sibiu, în frunte cu harnicul ei prezident, dl Tordășianu n'au cruțat nici timp, nici osteneală pentru a da îndrumări acelora cari s'au adresat la el în privința aceasta și a le sta în ajutor. Ceeace însă s'a făcut până acum în direcția aceasta e prea puțin, prea fără sistem. Părinții sau aceia, cari au voit să așeze băieți la meserii, s'au adresat întâmplător la vre o reuniune de meseriași sau la vre un cunoscut din cutare oraș, ear' alții, cei mai mulți, au lucrat de capul lor, pe nimerite. Ei, treaba aceasta așa nu mai merge! Trebuie să întemeiăm o însoțire, cu filiale în toate părțile patriei locuite de Români, care să aibă scopul și menirea specială de-a indemnna poporul la îmbrățișarea meseriilor și a da povață și ajutor fiecăruia în privința aceasta, a fi mijlocitorul binevoitor între public și măiestrii, cari au lipsă de ucenici. Cu alte cuvinte, trebuie să întemeiăm o reuniune de plasare a băiaților la meserii. Despre foloasele unei astfel de reuniuni vom scrie în nrul viitor. Azi vestim numai atâta cu bucurie, că o astfel de însoțire este pe cale de-a se întemeia.

România și Grecia. Foaia »N. Freie Presse« din Viena scrie, că neînțelegerea dintre România și Grecia, ivită din pricina Românilor din Macedonia, prizoniți

de Greci, va fi supusă judecării consiliului de pace din Haga. Numita foaie e informată, că acest consiliu al statelor europene, care e pe partea străduințelor popoarelor apăsate din Balcani, va da drept României, respective Românilor macedoneni.

Pentru Alexandri. Celui mai mare poet al nostru, Vasile Alexandri, după-cum am scris, îi s'a desvilit statuia în Jași, Vineri, în 27 l. c. între frumoase serbări, cari le vom descrie în nrul viitor.

Azi amintim că din acest incident, »Carmen Sylva« (Regina României) a scris o frumoasă odă în amintirea poetului.

DIN LUME.

Din Rusia.

Din Rusia earăș vin știri despre tulburări din mai multe părți. În deosebi s'au pus în grevă diferiți muncitori din mai multe orașe. În Petersburg și Moscva la greva muncitorilor s'au alăturat și aplicații la căile ferate, așa că probabil legătura de tren dintre aceste două orașe va fi întreruptă. Miliția se luptă în toate părțile cu resvrătitorii.

De altă parte se depeșează din Petersburg, că Țarul în curând va numi un minister responsabil, în frunte cu Witte, care va avea să conducă alegerile pentru parlament.

Rescoală în Coreea.

Cum știm, în înțelesul păcii dintre Rusia și Japonia, țara Coreea a ajuns sub influința Japoniei. Coreanii însă nu sunt mulțumiți cu aceasta și sunt în preajma unei revoluții, cu scop de-a lipsi de tron dinastia domnitoare și a se elibera de sub stăpânirea Japoniei.

Știri mărunte.

Din Tokio se vestește, că guvernul Japoniei va cere dela parlament înmulțirea armatei, ca Japonia cu atât mai mult să poată corespunde obligamentelor sale de alianță.

Președintele republicii franceze, Lobet, însoțit de ministrul prim Rouvier și de ministrul de externe, a sosit în Madrid pentru a întoarce vizita regelui Spaniei.

FOITA.

Selișteea din Transilvania.

Cu acest titlu dl D. I. Dădărlat publică în »Jurnalul societății centrale agricole« din București următoarea descriere a Seliștei:

(Urmare și fine.)

O pepinieră și școală de arbori fructiferi pe o suprafață de 3 hectare, cu care s'a cheltuit vr'o 12.000 coroane, bine împrejmuită, și cu un debit de 80—100 mii arbori, parte altoiți parte din semințe; scopul înființării acestei pepinieri este a procura locuitorilor specii de arbori fructiferi cu un preț de 10—20 crețari (20—40 bani) arborul, dezvoltat bine și sănătos, ca fie-care să și poată popula locurile cu fructe durabile de soi bun și exportabile, tinzând a ajunge cu timpul un sat cu producțiune de export.

Pepiniera este condusă de un lucrător specializat în ramura agriculturii sub controlul dlui viconotar Chirca, absolvent al academiei de economie din Budapesta.

Casa obștei, primăria, local spațios, foarte igienic și impunător.

Băi populare cu 10 cabine (5 pentru dame și 5 pentru bărbați) cu duș și bazine.

Clubul comunal al intelectualilor unde se țin ședințele, de pildă reuniunea pompierilor voluntari, reuniunea comitetului de înfrumusețare a Seliștei, reuniunea comitetului pentru igienă și alte ca vr'o 4—6 reuniuni, fiecare cu scopuri culturale și de ordine.

Am rămas uimit, și cu drept cuvânt trebuie să mărturisesc că nu mi-au dat de ochi o asemenea activitate și gospodărie comunală ca în Seliște, cât am umblat, dela un capăt până la altul al țerei, o parte din Bulgaria și toată Transilvania, și mai cu seamă admirațiunea mea este atât de mare că totul

este creat, executat și pus la cale fără forțe, numai din simț și plăcerea unei populațiuni rurale de români. Pentru toate aceste înbunătățiri nu trebuie să rămăe un dubiu că în capul întregii activități ca organizator trebuie să fie un conducător. Lauda de activitate și dezvoltare a celor arătate mai sus se cuvine dlor sub-perfect (protopretor) Drăghici, protopopului Dr. Stroia, notariului comunei Hențiu și dlor învățători, preoți, comercianți și notabili, care, prin puterea cuvântului au putut ajunge să infiltreze dragostea de frumos, util și sănătos.

Comuna Seliște are prea frumoase locuri de excursiuni, precum Netedul, un loc sub poalele unui deal acoperit de păduri, cu un șipot de apă admirabilă, în o poacă în care în diferite rânduri, se dau petreceri publice și jocuri curat românești.

Fântâna Folti (supranumită și fântâna sfântă) așezată în mijlocul unei păduri seculare de fag, la o înălțime de 6—800 metri dela nivelul satului, cu un izvor de apă neamănat de bună care isvorește din mijlocul

Expoziția de vite din Veștem.

Cu câtă însuflețire sunt îmbrățișate afacerile Reuniunii române agricole sibiene, între altele, o dovedește și expoziția a 15-a de vite de prăsilă, ținută Duminecă, la 22 Oct. n. c. în comuna Veștem. Din acest prilej Veștemul și jurul întreg a fost pus în mișcare. Veștemul îmbrăcase haină de sărbătoare, deoarece-ce avea să primească oaspeți cu durere pentru a neamului înaintare.

Representanții Reuniunii agricole, dnii: vice-pres. I. Chirca, secretarul Vic. Tordășianu, membrii din comitet R. Simu și Teodor Andreiu, au fost întâmpinați în apropierea comunei Șelimbăr de ceata călăreților, în frunte cu notarul Aurel Moga și cu primarul I. G. Ogorean, dintre cari, primul, în cuvinte calde binevențează pe oamenii, cari pentru a poporului înaintare jertfesc o bună parte din viața lor.

Sosiți la școală ne găsim în mijlocul membrilor juriului, compus din fruntașii celor 9 comune admise cu vitele la expoziție. Vice-presedintele Chirca ne arată, că dl. president Lucuța, împedecat de a asista la expoziție, l'a însărcinat pe d-sa cu conducerea treburilor expoziției de astăzi. Expunând scopul urmărit și datorința ce o au juriu, roagă pe cei de față a se constitui. Dl. Chirca e proclamat de president, iar secretarul Tordășianu, de secretar al juriului. După aceasta, trecând la locul expoziției, am început lucrarea oboșitoare a luării în samă a vitelor expuse, o lucrare minoasă aceasta, ce a durat aproape 4 ore. Spre cinstea comitetului aranjator local și a fruntașilor noștri, la expoziție reprezentate au fost cu vite toate comunele admise. Expoziția însăși avea aspectul unui târg de vite bine căutat și bogat. Materialul expus a aparținut mare parte rasei »Pinzgau« încrucișate cu rasa indigenă. Ici coala se afla și rasa curată »Pinzgau« cum și rasa curată ardeleană.

Membrii juriului și-au împlinit cu conștiințioasă datorință, dovadă că la judecarea premiilor erau aproape cu toții de aceleași păreri. S'au împărțit în total 43 premii în valoare de cor. 200, și anume la grupa tauri premiată a fost comuna politică Bungard și Veștem pentru frumoșii tauri de rasa curată »Pinzgau«. La grupa vaci premiați au fost:

stâncilor; deasupra acestui isvor din vremea de demult s'a clădit o bisericuță cu 2 chilii pentru călugări, în care se slujește, în zilele de sf. Gheorge și izvorul tămăduirii. In acele zile, și noaptea, codri răsună de slavă, adusă Dumnezeuului nostru, și aș putea spune de laudele aduse falnicilor noștri luptători pentru neam din vremuri; aci cântecul bisericesc se îngână cu cel patriotic scos din mii de piepturi tinere și bătrâne. In acele zile fraternității, libertatea și caracterul acelor sărbări îți spune, că numai cu acest cult veți trăi veți învinge totul, și veți face demni de numele ce purtați.

Seliștea pot zice este cel mai important și salutar loc de stațiune climaterică, cu aer dulce de munte, curățenie exemplară, eficientă și confortul traiului; nimic nu lasă de dorit; dulceața și pretinția sinceră a oamenilor te leagă de ei.

3 proprietari din Veștem, 1 din Mohu, 1 din Cașolt, 2 din Bradu, 1 din Bungard, 2 din Șelimbăr și 2 din Sadu; la grupa junice și tăurinci: 2 din Șelimbăr, 2 din Boița, 2 din Bradu, 4 din Veștem, 1 din Tălmăcel, 1 din Cașolt; la grupa viței și vițele: 1 din Bradu, 3 din Veștem, 2 din Tălmăcel, 1 din Bungard și 1 din Mohu; la grupa oi și berbeci: 4 din Boița, 3 din Tălmăcel și 2 din Sadu.

Impărțirea premiilor a fost precedată de discursul instructiv al vice-presidentului Chirca urmat de dl. T. Andreiu, despre prăsilă și ținerea vitelor, ascultat cu vie interesare de obște după ceea ce exponenții distinși și-au primit premiile.

Intrasem binișor spre apus de soare, când obosiți de munca zilei, bogate în roade, am fost chemați la masa comună întinsă în cea mai spațioasă a pomposului edificiu școlar. Aci dl. Chirca ridică paharul în cinstea comitetului aranjator și îndeosebi în cinstea șefului cercului al dlui Victor Schieb, totodată reprezentant al comisiei economice comitatense, Dlui Chirca îi răspunde venerabilul paroh I. Papiu, totodată president al comitetului aranjator local. S'au mai vorbit pentru notarul A. Moga și primarul I. G. Ogorean, pentru comitetul Reuniunii aranjatoare și pentru bărbai ei binemeritați.

Ar fi să mă extind prea mult, enumerând pe toți vorbitorii și indicând la sugetul vorbirilor aproape toate instructive și aparținând domeniului economiei.

Ziua de 22 Oct. va rămânea multă vreme pomenită de economii noștri, și laudați și premiați pentru buna îngrijire, ce o dau vitelor lor.

»Dela agricultor«

Alegere de notar.

Munții Apusen, în 10 Oct. c.

Protopretor de model — epitetul acesta cu dreptul îi se poate da dlui protopretor Dr. Béér Kálmán din Câmpeni, carele de abia este în acest cerc de 2 ani. In acest scurt timp se vede că au pătruns afund în vederile oamenilor, luându-și o tactică foarte corectă, la alegerea postului de notariu de I și a II-lea viconotari a cercului Vidra de jos efectuită în 4 Oct. c. La acest cerc aparțin comunele: Ponorel, Vidra de sus și de jos. Concurenți pentru notar au fost 21 Români și Unguri, — nefăcând nici o presiune asupra cuiva dând voe liberă, au candidat 13 inși.

Înainte candidărei, corteșirile erau pentru B. viconotar, din partea preoților folosindu-se apucătura, că e gr.-or. dar' reprezentanții laici nu au ascultat părerile dlor preoți, ci și-au dat votul unui străin, carele nu a corteșit, nu s'au arătat că e gr.-cath. ori gr.-or. despre ce reprezentanții nu aveau nici înclin nict în mână, cu numele Ioan Ciolan din părțile Brașovului, despre care se crede că ar fi omul poporului.

Onorat public cetitoriu! Prin aceasta voesc a ruga și a-i face băgători de samă pe dnii preoți, că dacă își aroagă conduceri să pătrundă în inima poporului, căci noi ne așteptăm la corteșiri și siluiri din partea străinilor, ear' nu din a acelora, cari au venite frumoase

din partea noastră; deviza: »Lumina lumel și sarea pământului« să fie.

Observ că la reușirea dlui Ciolan au făcut foarte mult primo loco inteligența rom. din Câmpeni; reprezentanții din Ponorel conduși de Galdeu Ioan, afară de restul gr.-or. și cel gr.-cat. Nicolau Coroiu, carele se vede că din 13 candidați nu iau convenit nici unul, abdicând de a vota; apoi 1/2 din reprezentanții Vidrei de jos, conduși de harnicii economi Tomuș Gerasim și Alexandru.

Celelalte posturi viconot. I. și II-lea s'au făcut cu aclamări și anume la postul I. Farkaș Aurel și la II-lea N. Székely.

Dorim ca să putem ceti în toate părțile de curgerea alegerilor de ori-ce categorie ca aceasta, căci numai așa poate fi liniște în popor și nu cu baioneta.

Dorim mai departe că nou alesul să fie spre binele poporului — satisfăcând pe cei cari l-au recomandat și sprijinit

Un reprezentant.

Cetitorule

lățește »Foaia Poporului« între
===== cunoscutei tăi! =====

Din Sebeșul-săsesc.

În Dumineca de 1 Octomvrie st. n. 1905 a avut loc »Serata« Reuniunii meseriașilor și comercianților români »Andreiana« din Sebeșul-săsesc ținută în pavilionul dela hotel »Central«.

Programul se începă la ora 8 1/2 seara, prin un sâmburos »Cuvânt de deschidere«, ținut de dl. George Tătar funcționar la »Sebeșana« în care arată pe larg însemnătatea meseriilor și a comerțului, îndemnând ca câți mai mulți să îmbrățișeze aceste cariere, asemenea în cuvinte potrivite sbiciuie reaua pornire și pe cei ce nu se interesează și stau nepăsători față de aceste ocupațiuni atât de însemnate, în viața noastră economică. Terminând fu sgomotos aplaudat.

In firul programului urmară mai multe poezii, toate declamate cu succes, nivelând dl. Muntean prin declamarea unei satire de Eminescu, putându-se observa că acest tinăr manifestează o deosebită înclinare spre declamarea de poezii, răsplătit fiind cu călduroase aplause.

Punctul al III-lea din program l'a format piesa teatrală »Tot gălăna cântă«. Rolul doctorului Ioan l'a jucat cu îndemănare tinărul S. Zbucnea. ear' Ana soția lui, dragălașa d-șoară Lucreția Santeiu s'a achitat pe deplin în rolul avut.

Rolul Luciei l'a interpretat cu succes d-șoara Stricat, excepționând unele mișcări cam nenaturale.

Mirică țeran și Niță călăuză prin mișcărilor lor nedibace produceau publicului mult haz.

La ora 10^{1/2}, din noapte, punctele din program s'au sfârșit, făcându-se aranjamentele pentru joc, se începu o horă veselă și frumoasă din tineri și bătrâni, conținându-se jocul cu variantele sale până la ora 3 din noapte, când se făcî încheierea.

Parochul local Zevedeu Murășan înainte de a se îndepărta oaspeții a a rostit o mișcătoare vorbire, arătînd în cuvinte clare marea însemnătate a meseriilor și comerțului, și că meseriașii și ramul meseriașilor este un stîlp puternic pe care zace puterea de existență a poporului românesc, exprimîndu-și totodată nemulțămirea pentru ocărmuitorii fruntași din loc, cari de astădată au absentat în număr considerabil.

Dintre oaspeții străini mai bine era reprezentată fruntașa comună Răhău, fiind de față dintre notabilități dnii Gherasim Cărpinișan notar și soția sa, Zaharie Tătariu, cand. de not., Avram Sădeanu, filosof Cluj, și alți mulți fruntași, din această comună.

Indepărtându-mă am putut observa, că lucruri bune sevăresc Români din Sebeș.

Nicolau Hamsa,
învățător.

Pentru biserica din Cleveland-Ohio.

— Octomvrie 1905.

E un an de zile deja trecut, de când Români din orașul Cleveland-Ohio (America), s'au întrunit într-o bună idee, hotărînd să zidească biserică românească gr. or.

Bună idee, că de mare trebuință ne este aici o biserică românească, pentru ca să nu ne sîlbătăcim și depărtăm cu totul de sfînta noastră religiune. Inceputul a fost bun, și rămîne bun. Progresele sunt mulțamitoare, luând în seamă că tot începutul e greu.

Lucrul n'ar fi așa greu, dacă toți Români de aici și jur ne-ar înțelege și ar vrea să ne înțeleagă, că ce scop și idee urmărim, dară nepăsarea Românilor nostri e mare, ceea-ce am văzut-o noi șase membrii din comisiunea de colectare, mergînd pela locuințele fraților Români, ca să colectăm pentru sfînta biserică. Am găsit burturi (cvartire) unde au fost preste 20 Români și dacă le-am spus că de ce am venit și ce vrem să facem, fiind ei la masă de ameazi, unii nici nu s'au săturat bine și au ieșit unul pe o ușă, altul pe alta și din peste 20 inși, numai unul ne-au dat la colectă. E drept, că am găsit locuri unde ne-au dat jumătate din ei, și am găsit locuri, unde ne-au dat toți, dar' totuși nepăsarea se observă.

Unii ziceau, că de am vedea biserica zidită și noi am da, unii că dăm la altar, alții că noi punem crucea, și ear' alții ziceau că eu de ce să dau că n'am să moștenesc biserica, de oare-ce eu mîne poimîne mă duc acasă, — toate idei negândite, și nefolositoare.

Bine bade Stane ori Brane, dacă D-ta ai dat pentru biserica de aici un dolar și apoi mîne poimîne îți va ajuta bunul D-ezu să mergi acasă și după aceea mai curînd ori mai târziu ai auzit că biserica Românilor din Cleveland s'a zidit, oare nu-ți simți și d-ta o mîngăere sufletească știind că și d-ta ai contribuit cu dolarul d-tale pentru edificarea acelei biserici? și oare nu-ți va socoti D-zeu

de jertfă bună primită acel dolar ca și fiorinul cari l-ai da la ori și ce biserică din Europa sau chiar la biserica din satul d-tale?

Eară d-voastră fraților cei-ce ziceți, că ne dați la altarul și crucea biserice, foarte bine faceți că ne dați și atunci, că și atunci încă ne mai trebuie, dară dați-ne acum baremi pe jumătate din aceia ce v'a-ți propus să ne dați atunci, pentru-că ne trebuie la fundamentul biserice, pentru că nefiind fundamentul zidit altarul și crucea d-voastră nu va putea sta în aer.

Nu vreausă fac nici o învinovățire deoare-ce sunt convins că Români noștri deșteptându-se și vîzînd cauza sfîntă ce urmărim, toți își vor împlini datorința față de D-zeu și față de sfînta religiune și toți ne vor da ajutor, după ce toți vor avea încrederea noastră.

Încrederea noastră o au vr'o câteva sute de Români grupați în jurul nostru, cari ne-au ales pentru a aduce cauza la îndeplinire.

Dară ce încredere pot avea în noi celalalte mii de Români de aici și jur, cari nu ne cunosc, nu ne-au văzut, ba nici de numele nost n'au auzit? Mulți dintre ei vor crede, că noi vrem să-i tragem pe sfoară.

Dară eu le voi aduce aici o strălucită dovadă prin care le-oiu arăta că trebuie să aibă cea mai mare încredere în noi.

Încercarea o are, mai întăiu, Escelenția Sa Inalt Prea Sfîntul arhiepiscop și metropolit Ioan Mețianu, și Prea Venerabilul Consistoriu din Sibiu, care ne-a dat concesiunea de a lucra astfel și cu care corespundăm în continuu, stătuindu-ne de cele trebuincioase pentru ducerea în îndeplinire a sfîntei noastre cause.

Dacă noi pe vr'un frate de-al nostru l-am trage pe sfoară pentru interesele noastre proprii, atunci am înșela mai întăiu pe Escelenția Sa și pe Venerabilul Consistor. În un astfel de cas, cum am putea scăpa de urgia ceriului? Unde ne-am ascunde dinaintea poporului? Cum ar purcede cu noi Venerabilul Consistor? Și cine ne-ar putea deslega pe noi în cer și pe pămînt de blăstemul Escelenției Sale?

Eată dară strălucita dovadă pentru care toți frații Români atât cei din America cât și cei din Europa, trebuie să aibă cea mai mare încredere în noi.

Pentru că noi cu mîna pe piept am jurat înaintea Atot puternicului D-zeu, că cu trup și suflet vom lucra spre înaintarea sfîntei noastre cause, noi ne vom și duce lucrul în îndeplinire, conform jurămîntului nostru.

Noi nu suntem nici unul cu nimic plătiți în funcțiunea noastră, dar' suntem pe deplin mulțamiți cu ceea-ce ostenim și spesăm dela noi. De altcum suntem așa de bine organizați încât de ar fi cel mai mare hoț între noi și nu ar putea defrauda sau fura un singur ban din visteria noastră.

Noi vrem să facem biserică și o vom și face, pentru că noi n'am uitat proverbul: »voiește și vei putea«.

Noi vrem să facem biserică, și cu ajutorul Atot puternicului D-zeu și al fraților Români o vom și face-o.

Doamne Iisuse Christoase D-zeul nostru, cela-ce ai deschis ochii orbului din naștere, deschide și acum ochii robilor tăi din aceasta lume nouă și de pretutindenea, ca să vadă și să cunoască, că pentru sănătatea ce le-ai dat lor, și pentru pâinea de toate zilele ce le-ai orînduit, datori sunt și ei din prisosință să jertfească biserice tale, și celor ce vor jertfi primește jertfa lor Doamne, ca pe a lui Avel din grăsimia oilor sale, și ca pe banul vîduvei dat în visteria biserice tale;

ajută-ne nouă Doamne sfinte ca'n curînd să ne putem vedea sub acoperemîntul casei tale, ca acolo să-ți mulțămim pentru toate câte ne-ai dat nouă, și să ne astîmpărăm setea sufletească de cântările tale de laude și de sfintele tale rugăciuni, după care atîta ani am însetoșat.

Preasfîntă Născătoare de D-zeu, care știi că drept credincioșii robii tăi, în anul dela nașterea Fiului tău 1904, tocmai în preluminata zi a prăsnirii Adormirii tale au venit la o idee, plînuind ca să ridice un templu sfînt, și pentru că în ziua mării tale le-ai dat lor acea idee, te-au ales apărătoare, și patroana bisericei lor.

Ajută-ne nouă Stăpână, ca să ne putem vedea în curînd în templul Fiului tău și să ne îndulcim de frumoasați cântare, »Cuvine-se cu adevărat«, și acolo să-ți mulțămim Ție și Fiului tău, căruia mărire, cinste și închinăciune i-se cuvine, acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

Dumitru Iridon,
al doilea secretar.

Stare desnădejduită.

Șopterie, 20 Oct. e.

Înainte de aceasta cam cu vre-o 30 ani, episcopul de pie memorie Alecs. Dobra din Lugoj, a donat bisericei noastre 100 fl., cu acea condițiune ca din interesele acelei sume, când-va să se ridice o cruce monumentală repozatului său părinte Simion Dobra, fost preot în comuna noastră.

Banii s'au manipulat în folosul biserice și edificându-se biserică nouă s'au cheltuit banii și crucea monumentală nu s'a ridicat.

Rudele episcopului au arătat lucrul la Blaj, ear' veneratul Consistoriu a dispus la fața locului pe protopopul concernent, carele neputînd veni a trimis pe notariul tractului. Acest domn necunoscînd stările în comuna noastră, numai decât la ordin mai nalt a suspendat din oficiu și beneficiu pe preotul nostru, precum și curatoratul bisericesc, a pus curator primariu pe un Pop Augustin, carele e membru în comitetul școlii de stat din loc.

În contra acestui curator, poporul s'a plîns la veneratul Consistoriu, de unde s'a dispus la fața locului vrednicul preot al Ormenișului, Alecsandru Voda, care a aflat de dreaptă rugarea poporului, durere însă pentru delăturarea curatorului nu s'a făcut nici o dispoziție.

Crucea din vorbă o a cumpărat-o preotul nostru, în sperare că va fi reabilitat în oficiu și beneficiu, și ce a făcut malițiosul curator, nici pentru plată nu a voit să ia trăsuri pentru a o transporta din Reghinul-săsesc, și așa preotul nostru a plătit unui Evreu un car de fîn, pentru adusul crucei.

Acuma crucea e ridicată, dar' preotul încă e tot suspendat și poporul nostru la număr cam 786 suflete, este fără preot, căci numai la 2 săptămîni ne vine la sfta biserică administratorul parochial, la botezat trebuie să alergăm peste deal, ear' de este un om bolnav poate muri neîmpărtășit cu sfintele taine, căci noi n'avem preot.

Stări adevărat desnădejduite. sf.

PARTEA ECONOMICĂ.

Însămănătatea creșterii animalelor de casă pentru economia câmpului.

(Urmare și fine).

Celalalt ram de mare însemnătate pentru economi, este creșterea vitelor cornute. În privința aceasta încă am înaintat foarte mult în timpul din urmă. Vitele de un soi prost de mai nainte au început a fi înlocuite cu soiul apusean sau pinzgau, cum se mai numește, care întrece în unele privințe chiar și soiul nostru cel alb sau unguresc. Dar încrucișările sau corciturile, cari s'au produs în urma slobozirei taurilor roșii la vacile cele albe, nu prea corespund așteptărilor economilor noștri. De aceea ar fi tare de dorit, ca măcar pe viitor să fim mai băgători de seamă în privința aceasta și să ținem și creștem numai un soi curat, fie acela alb sau târcat.

La avântul, pe care l-a luat în timpul din urmă creșterea vitelor cornute, a dat un impuls puternic și guvernul, care prin articolul de lege XII din anul 1894, nu numai că a hotărât pentru fiecare comitat ce soi de vite cornute să țină și crească, dar a mai înlesnit și procurarea taurilor de un soi mai bun, dându-li-se aceia comunelor mai serece în cinste, ear' celor mai bogate pe lângă plătierea prețului în rate. Astăzi în urma creșterii prea peste măsură a numărului taurilor, nu se mai dau tauri în cinste nici comunelor mai serece, ci numai pe lângă plătierea prețului în rate.

În economiile cele mici se țin și cresc mai cu seamă vite cornute, de o parte pentru-că acestea sunt mai puțin alegătoare și în privința nutrețului, de altă parte pentru-că pe cele mai multe locuri fără gunoiul lor s'ar reduce în mod vădit chiar și roada câmpului. Afară de acestea vacile cu lapte sunt o adevărată binecuvântare a lui Dumnezeu pentru casele economilor în decursul anului întreg.

E adevărat, că în apropierea orașelor, precum și în unele comune mai

fruntașe, pe unde s'a înființat așa numitele »societăți de lăptărit«, economii cu vaci mai pot trage un folos deosebit și din vinderea laptelui crud, ca și din derivatele aceluia; totuși majoritatea comunelor ca și a economilor până acum au folosit laptele și derivatele aceluia ca: smântână, unt, caș, brânză ș. a. numai pentru trebuințele lor casnice.

Afară de acestea, vitele cornute mai au și avantajul acela, că după-ce îmbătrânesc, sau nu mai sunt bune de lucru sau prăsilă, sau dacă se întâmplă vr'o primejdie cu ele, se pot vinde, sau se pot tăia pentru a se consuma carnea lor în comună.

Nu de puțină însemnătate pentru ori-ce economie, fie aceea mai mare sau mai mică este creșterea și ținerea porcilor. — Porcul este între animalele de casă cel mai puțin alegător în privința nutrețului, de oare-ce el mănă tot ce-i vine înainte. Deși economia porcilor a fost greu lovită în timpul din urmă prin boala așa numită »ciuma porcilor«, totuși ea s'a ridicat din nou în urma sporului ce-l dau scroafele an de an prin fătarea numărului porci.

Pentru economiile mai mici, creșterea și ținerea porcilor este o adevărată comoară, care crește din zi în zi, până când ajunge la o sumă însemnată. Afară de aceasta economia porcilor se mai plătește și din acel punct de vedere, fiind-că economul »e tot cu banul în mână«, cum se zice, de oare ce porcul se poate vinde totdeauna și ca porcul mic și ca porc mare și ca porc gras.

Un alt ram de mare însemnătate pentru economiile mici, ca și pentru cele mai mari, este creșterea și ținerea oilor. Mai înainte de asta mai nu se afla economie, din care se lipsească oile, de oare-ce oia nutrește și încălzește, după-cum ziceau bătrânii. Astăzi însă, fie că s'au mai strîmțat pășunile fie că și o parte a economilor noștri s'au dedat a-și cumpăra și hainele de iarnă tot de prin bolte »frumoase la vedere și slabe la purtare«, — nu mai vezi atâtea oi pe la sate.

După-cum am putut vedea din cele espuse până aci, fie-care soi din animalele noastre de casă e de însemnătate și pentru economia câmpului, care încă numai cu ajutorul acelora poate să prospereze și să dea înainte. De aceea pe viitor să recere o grijă tot mai mare și din partea economilor noștri la soiul de vite ce-l țin în economia lor, pentru-că regula economiei mai înțelepte de astăzi ne sună și nouă: »să ținem vite mai puține, dar' pe acelea pe cari le ținem să fie bune, adică dintr'un soi cât mai frumos și ales.

Ioan Georgescu.

Fasolea Japoneză Soia.

Nu e revistă, jurnal ori ziar, unde să nu se fi vorbit de fasolea Japoneză »Soia«. Unii i-au atribuit calități ce poate nu le are, că ar ținea locul vacilor cu lapte, alții că nu trebuie cultivată întru cât avem leguminoasele noastre: mazărea, linte și fasolea.

Și unii și alții, până nu se face cu desvîrșită lumină, n'au dreptatea deplină, prea să grăbesc cu darea verdictului (hotărîrii). Ca unul ce am cultivat-o și am făcut laptele și brânza de »Soia« iată rezultatul:

Am semănat în vasta grădină a școlii, 40 cuiburi: câte 4 fire în cuib, în depărtare unul de altul de 1/4 m. Ca să pot face o deosebire între ea și fasole, am pus alături alte 40 cuiburi de fasole oloagă.

Chiar cum au eșit din pământ, vrejurile de Soia erau mai verzi, ca cele de fasole. Urmând seceta, de mult nepomenită, »Soia« era verde și peste zi, iar fasolele numai dimineța și seara. Prin Iulie un cârd de găște au căzut obosite din sbor în grădina școlii. Cele 40 de cuiburi au fost nimicite, de »Soia« nici nu s'au atins. Ceva mai mult: un cuib având 2 fire »Soia« și 2 fasole, cele de Soia n'au fost atinse. Am recoltat 1600 grame »Soia« pe când fasole nici o boabă; nici chiar din cele rămase ce aveam în altă parte. De unde reese că, Soiei îi priiește minunat clima și pământul țării noastre și că

VESELIA.

Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Pușca Jidanului.

de T. Speranță.

Un Jidan mergând odată, când a fost când-va într'un rînd,

Printr'n loc, printr'o pădure, îi veni de-odată 'n gând

Că se poate din pădure și vr'un lup cum-va să iasă,

Cum era pădurea deasă.

Că zicea el: »Cine știe

»In pădure așa de mare

»Și 'ndesită așa de tare

»Câte lucruri pot să fie?

»De nu șede lupu aicia, unde șede? 'n prăvălie?

Tot mergea, mergea 'nainte...

Și-și făcea și planu 'n minte

Că, vre-o pușcă de-ar avea,

Ar scăpa de lup cu ea;

Că ar întinde-o, ar trage foc

Și l-ar împușca pe loc.

Dară pușcă neavînd

Se gîndește atunci în gînd

Că cu bêtul ce-l avea,

La nevoie s'ar putea

Ca să scape de belea.

»Dacă vîd un lup venind

»Eu iau bêtul și-l întind

»Și țî-l sperii și se duce...

»Par-că el e țîrgovîț

»Ca să vie să m'apuce

»Dacă-i pușcă ori e bêt!

Iată-un lup gonit din urmă când nu-i trece nici prin minte

Hop! îi ese înainte.

Ce să facă el acum?

Se oprește 'n loc în drum

Și 'ntinzînd în grabă bêtul, după cum s'a fost gîndit,

Stă și-așteaptă neclintit.

Cînd deodată vîntătorul din desiș de pe din dos

Poc! trîntește lupul jos.

Cînd aude el pocnind

Și de loc nebănuind

C'a fost altul și-a 'mpușcat,

Vîzînd lupul răsturnat,

Stă pe loc și nici clipind

Și la bêt întins privind

Zice: — »Uite ce drăcie!

»Nici în minte să nu-ți vie:

»Bêtul meu din Dărăbani,

»Care-l am de zece ani,

»A fost cot, a fost biciușcă,

»Dar' nici n'am gîndit, că-i pușcă!

Poesii populare.

Din Maier.

Culese de Grigorie I. Buia.

Bădiță de cînd te-ai dus

Drumu m-ii cîrneală neagră

Urîtu 'n pămînt mî bagă

Ceru i-o hîrtie albă,

păsărilor domestice nu le plac, nici foi, nici flori ca ale fasolilor, așa că se poate cultiva prin grădini, fără teamă că vor fi nimicite, cum se întâmplă cu celelalte leguminoase.

Prepararea laptelui. Voind a afla, întru cât ar putea intra în alimentație ca lapte și brânză, am făcut două experiențe: Prima basată pe tot ce s'a scris până acum, relativ la aceasta, însă rezultatul a fost nu tocmai cel dorit. A doua încercare a întrecut așteptările.

Știind, că boabele de »Soia« sunt tari și greu de zdrobit (pisat) pusă numai 2 ore la muiat în apă caldă, le-am pus de seara până dimineața (8—8½). Acum nu mai erau boabe mici și tari, ci mari ca fasolea noastră (neferte) și moi de se sfărâmau între degete. Le-am pus într'o pușă de lemn (anume făcută, 30×1,15) cu un pilug de fier. În jumătate oră au fost pisate, făcându-se o pastă moale și uleioasă. După ce s'a pus într'un castron, s'a pus apă caldă puțin câte puțin, și frecat între palme. Lichidul s'a pus în alt vas și așa s'a urmat până s'a scurs toată substanța albă din acea pastă, rămânând numai părțile tari (drojdiile cum s'ar zice). Acel lichid, alb aproape ca laptele, gros și spumos, strecurat e laptele crud de »Soia«. Am pus o parte într'o oală nouă și l'am încălzit bine, după care i-s'a adăugat puțină miere, așa că mirosul de crud, prin încălzire și îndulcire a dispărut, rămânând o beaură minunată, care poate ținea locul laptelui nu numai în zilele de post, dar' chiar și de dulce la săteni. În lipsă de analizări chimice ca să mă încredințez întrucât ar fi de nutritor față cu laptele de vacă și dacă convine și stomacului, în locul laptelui obicinuit de dimineață, (numai cu sare) am luat aceiași cantitate de lapte de Soia, dar' îndulcit puțin cu miere.

Nici un deranjament de stomac, însă foamea s'a simțit ceva mai de timpuriu ca când luam lapte, probă că nu e atât de nutritor, ca cel de vacă, dar' digestibil.

Brânza. Cea mai mare cantitate de lapte, a fost pusă la foc de cărbuni, nu și pară, și încălzit cu încetul și fără a umbla cu lingura.

Partea grasă, s'a ridicat cu încetul d'asupra întocmai ca jufă din sêmênța de cânepă, ori ca urda. După ce a dat de 2—3 ori în clocote (umflat) s'a dat la o parte, și strecurat; avem brânza, care îndulcită cu sare e bună de mâncat; dar' nu așa plăcută ca laptele fie simplă, cu pâine, ori îndulcită cu ceva, fie pregătită în pilaf, sarmale. Lichidul rămas din strecurarea brânzei (cum e zărul) îndulcit poate ținea locul ceaiului la nevoie.

Așa că acum pot să afirm fără teamă de a fi desmințit că »Soia« trebuie cultivată alături cu leguminoasele noastre; numai pentru prepararea laptelui și brânzei.

Rezultatul va fi zece ori zero; după muncă și pricepere. Atârnă dar' dela modul preparării. După cum nu toată lumea știe prepara mâncarea și pânea, tot astfel și laptele și brânza de »Soia«.

Nici o greutate. Se prepară întocmai ca laptele și brânza sau jufă de cânepă ori urdă.

Dacă s'ar găsi mijlocul, ca substanța azotoasă, de care altfel e bogată, să se asimileze, odată introdusă în stomac, desigur c'ar schimba în bine regimul alimentar al populației rurale. Până ce știința pe calea analizei și a experienței va decide s'o cultivăm, întrebuințăm în special laptele și brânza care nu se pot obține dela nici una din leguminoasele noastre, decât din cea textilă și uleioasă cânepa.

E posibil să devină hrana viitorului, care singur va decide.

N. Bradea.

(Albina.)

Însemnătatea reuniunilor cu privire la înaintarea poporului Român.

— Disertațiune de Iustin Soherca inv. —

Motto: »In unire e puterea«.

(Urmare.)

Omul are și chemarea, ca cu ajutorul minții să afle mijloace nouă la atingerea scopurilor și modalități mai acomodate la împlinirea lucrărilor sale.

Omul trebuie dar' să se cultive.

Să-mi spue cineva, prin ce ne putem cultiva mai bine decât prin ce-

tit?.. Așa, așa dragii mei, prin cetit ne cultivăm.

De multe ori putem auzi pe unii cari ar avea plăcere de cetit, că nu știu ce cărți să cetească, pe alții, că cărțile sunt scumpe și banii li trebuie la alte necazuri.

Eu zic, că aceia sunt în rătăcire. Să cetim cu deosebire cărți economice, căci acele ne sunt mai de folos nouă plugarilor.

Ceea-ce se ține de prețul lor încă e ușor de ajutat.

Câți bani cheltuim numai să nu fie în pungă?

Înloc să dăm banii ce ne întrec dela alte necazuri pe lucruri mai puțin folositoare, mai bine să-i dăm pe cărți, cari în cas de nevoie sunt ca un sincer sfătuitor. Sau dacă totuși ni-se par prea scumpe, să ne asociem mai mulți și așa să ne procurăm.

Să înființăm reuniuni de cetire, cari pe lângă o taksă foarte neînsemnată ne ușurează posibilitatea de a avea la dispoziție cărți de mare folos spre cetire.

Să lăsăm obiceiul dăunos de a merge sara cu pipa la vecini, unde nu auzim ceva lucru din care să putem trage ceva folos sau dacă totuși nu voim a o face aceasta, barem să ducem o carte frumoasă și să o cetim împreună. Dar' mai bine ar fi de le-am lăsa și să ne adunăm în sările cele lungi de iarnă în localul destinat pentru sediul reuniunii, acolo cui li place cetește, conversează despre lucruri folositoare sau să petreacă în altă formă.

Înființați deci reuniuni de cetire, căci prin ele se poate câștiga cultura adevărată.

2. Reuniunile economice.

Să ne punem prima dată întrebarea: Ce este economia și cine se poate numi econom?

Economia este măestria prin care omul în mod rațional câștigă, păstrează și folosește mijloacele necesare pentru susținerea vieții. Econom se poate numi acel individ, care urmează regula de sus, adică prin muncă rațională câștigă, din ceea-ce câștigă folosește —

Tot așa zice ceriu
Să scriu carte la mândru
Că-mi va trece urțul.
Tot așa zic două stele
Că-mi vor scrie numai ele
Si altu nu-mi va fi jele,
Tot așa zice luna
Că ea e stil și verigă
Soarele peană și tintă
Și ceriu hârtie mândră.
Tot așa zic stelele
Că ele-or fi penele
Și-mi vor scrie cărțile.

Lună, lună, dragă lună
Spune-i badii voie bună
Spune lună mândrului
Că nu pot de doru lui.

Soare mândru, luminat
Spune badii-adeverat
Că eu nu m'am măritat
Batăr cine m'a cercat
Dela noi și din alt sat

Nice nu m'oi mărita
Pân' va veni bădița
Că mi drag ca inima.

Vai bădiță pentru tine
Arde cămașa pe nime
Arde și n'o vede mine
Și nu o ved fără eu
Că arde de dorul tău.

De m'ar fi făcut maica
Când înflorau florile
Nu mi-aș urî zilele
Așa mama m'o făcut
Dac' o gătat de n'florit
Și eu nu pot de urî
Pentru tine puiu iubit.

Împărate, floare-aleasă
Lasă pe bădița, lasă
Să vie până acasă
Că decând e dus deacasă
De dor inima mi arsă

Mi arsă ca un cărbune
Că s'a dus și nu mai vine.

Câte doruri pe sub soare
Nu doare ca doru tare,
Că doru unde se pune
Face inima cărbune
Și doru unde se lasă
La toți li inima arsă.

Frunză verde de dudău
Ce să mă fac bade eu
Că nu pot de doru tău.
Eu m'oi face o porumbiță
Șo-i veni să-ți dau guriță
Ți-oi da gură desmerdată
Să se mire lumea toată.

Floricea, floricea,
Mândră mândruleana mea,
De frumoasă iești frumoasă,
Ș'ai fi bună de mireasă,
Dar te strică gurița
Că-ți umblă ca melița!

ținând strict la zicătoarea: »Nu da banul pe ce-ți trebuie, ci 1 dă numai pe ce-ți este necesar« — iar' restul îl pune: »știți »bani albi pentru zile negre«.

Dar' — durere — pe terenul acesta stăm cam slab.

Lucră omul de dimineața până sara și totuși de multe ori nu-i Doamne ajută. Causa la aceasta e sporirea oamenilor și slăbirea pături roditoare a pământului. Ce ți-ar fi să crească și pământul în măsură cu sporirea oamenilor!...

Nu crește, ci rămâne tot așa, ci oamenii se înmulțesc!

Nu-i chip să poată indestula pe toți, cu deosebire căci nu e lucrat rațional!... Trebuie, suntem datori chiar, a ne îndrepta și în privința aceasta.

Indreptarea aceasta o putem face înființând reuniuni de plugărit.

Alt mijloc despre a cărui folos nu mai încapă nici o îndoială este prăsirea vitelor economice.

Plugarul român trăește mai mult din vite.

Trebuie dară să căutăm și să studiem soiul de vite ce voim a ținea. Să fie vita acomodată ținuturilor noastre și să aibă trecere la târg.

Nu e destul să ne fie grajdurile pline de vite și să ne fâlim cu un număr mare de ele, și acele să nu fie acomodate locurilor noastre, ci e mai rentabil a ținea numai pe jumătate, dar' acele să fie unelte bune pentru noi și acomodate timpurilor noastre.

Că ce soi de vite să ținem, iarăș ne spune reuniunea economică.

Productele câștigate încă trebuie întrebuințate în mod rațional.

Fiind deci în limpede cu regulile economice raționale, adecă știind cum, când și unde avem de lucrat cutare lucru »sărbătorile băbești« își vor pierde însemnătatea.

g. Reuniunile comerciale.

Comerciul este mijlocul de a-mi câștiga un articol ce-mi lipsește în schimbul altui articol, adecă vinderea și cumpărarea.

Lumea de astăzi e comercială. Fără comerț țările nu ar sta precum stau.

Le trebuie bani mulți, căci necazurile sunt multe și toate trebuie acoperite. Afară de aceasta trebuie să ție pas cu lumea, că de nu, cade la titula de iară necultă și îndărăpțează. Aceasta nu se poate fără bani.

Socotiți D voastră, că țara înaintează numai cu banii ce-i dați ca dări?... Nu dragii mei!

E drept, că și D-voastră contribuiți foarte mult la înaintarea ei, dar' lipsele sunt cu mult mai multe și mai mari, decât să se acopere toate din dări!

Din banii aceștia ești ca dări, cu cea mai mare parte să susține numai armata. D'apoi celelalte de unde?... Din comerț dragii mei, din comerț!

Comerciul ține cumpăna între state.

Intocmai ca țările sunt și indivizii.

La o gospodărie sunt multe cheltuieli: ba pe ferecarea unui car, ba pe plug, ba la servitori, ba pe haine

și — nu le știe nime câte trebuie fără numai acela ce are de ținut o casă grea...

Și toate trebuie împlinite la vreme anumită, că de nu rămânem de smin-teală.

Ca să putem învinge cu toate, trebuie să purtăm și comerț, fiecare după putință și cu ce i-a dat D-zeu.

(Va urma.)

Cătră frații Români din toate părțile Americii!

Una din cele mai mari greșeli fac frații noștri Români, că se lasă a fi seduși prin America de agenți nesiguri și banii lor muncii cu sudoarea îi încred acestora spre păstrare sau trimiteri acasă și mulți rămân fără de ei.

Spre a se evita pe viitor aceasta e în interesul fie cărui român a îndeplini următoarele sfaturi de mare folos:

1. Păziți-vă de agenți nesiguri, cari nu au nici o bază sau capital, ci în toate afacerile adresați-vă verbal sau în scris la banca Colonial Trust Co.

2. Bani câștigați cu sudoare mare nu-i păstrați în lăzile D voastre, ca să nu vi se fure de hoți, sau să se topească de flăcările focului, asemenea nui depuneți la agenți nesiguri, ci îi depuneți la marea bancă Americană Colonial Trust Co.

3. Dacă voiți a trimite banii acasă adresați-vă verbal sau în scris la banca Colonial Trust Co, care stând în legătură directă cu banca imperială și regală din Viena, trimite banii cel mai ieftin, sigur și urgent.

4. Dacă voiți a vă reîntoarce acasă sau a aduce pe cineva dela Europa, atunci veți fi serviți cu prețurile cele mai moderate de aceasta bancă.

5. Banca aceasta principală în Pittsburg, cu capital și rezerve 20 de milioane dolari, cu Filialele ei nenumărate, între cari și cea din South-Sharon Pa, cu o garanție la Stat 14,000 000 dolari afară de aceia administrează Fabrici cu mii de lucrători, este cea mai sigură din America, ceea-ce fiecare știe.

Toți funcționarii au sume însemnate depuse ca cautiune.

Sperând că prin aceasta am făcut un bun serviciu fraților Români și că pe viitor nu vor fi înșelați de agenți nesiguri, le doresc sănătate și spor la muncă.

South Sharon Pa.

Vasile I. Greavu.
funcționar de bancă.

Un oaspe iubit.

Earăși a sosit în mijlocul nostru un oaspe iubit și așteptat, care ne arată zilele și sărbătorile de preste an, ne prorocește schimbarea vremii, ne dă sfaturi folositoare pentru viața de toate zilele și pentru casă, ne spune glume și anecdote vesele, făcându-ne să mai uităm de greul vieții și ne dă lucruri de cetit, mândre și pline de în-vătățuri...

Iubitul oaspe al caselor noastre este »Călimdarul Poporului« pe 1906 care a ieșit în tipar și ni se înfățișează și acum împodobit cu multe și frumoase ilustrații. Chiar în fruntea călimdarului se află chipul executat artistic al măreței catedrale ortodoxe române din Sibiu. Precum biserica catedrală este o podoabă pentru neamul nostru, chipul ei este o podoabă pentru »Călimdarul Poporului« pe 1906.

Urmează apoi partea calendaristică cu toate cele de lipsă: lunile, cu sfaturi și termine, cu schimbarea vremii, cu taxele de timbre, tariful postal și telegrafic etc. etc. și »Avutul nostru« național, comun: biserici, școli, însoțiri, bănci etc.

Partea literară cuprinde următoarele lucrări alese: *Un pom nobil*, (alegorie populară) de Silvestru Moldovan. — *Doina bradului*, (poesie) de G. Săpunaru. — *Ioan Pop Reteganul*, cu portret. — *Șaua Țiganului* (anecdota) de Th. D. Speranță. — *Șanta*, (novelă) de N. Gane. — *Organele simțitoare ale plantelor* de I. Georgescu. — *Tudor cav. de Flondor*, cu portret. — *Ciobănașul*, (baladă) de T. A. Bogdan. — *Ioan V. Rusu*, cu portret. — *Femeia credincioasă*, poveste de Gr. N. Coatu. — *Războiul nostru*, întâmplările de preste an dela noi și din străinătate — *Buciumul și tulnicul*, din »Dicționarul de muzică« de prof. Tim. Popoviciu, cu două ilustrații. — *Poesii populare*. — *Nora*, (poesie) de R. Cioflec. — *Păstrarea cartofilor* (articol economic). Printre toate aceste sunt resfirate multe glume, dintre cari 2 ilustrate, gâcituri, anecdote și alte mărunțisuri, apoi drept podoabe 19 ilustrații, înfățișând mai mulți bărbați de ai noștri și din străinătate, vederi din războiul russo-japonez etc.

Luând în samă acest cuprins bogat și multe ilustrații, vom vedea că »Călimdarul Poporului« pe 1906, este cel mai ieftin între călimdarele noastre (40 bani și 5 b. porto), având pe lângă toate aceste avantagiul, că e făcut anume pentru trebuințele poporului nostru.

Il recomandăm deci cu toată căldura iubitorilor noștri cetitori.

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Nouă bancă românească se va înființa în curând în Iași; numele ei va fi »Banul«.

Legătură telefonică. Intre Budapesta și București s'a făcut o legătură directă de telefon.

Consumarea alcoolului în Ungaria. Din cartea lui Máday I. »Date pentru cunoașterea chestiunii alcoolismului«, apărută de curând la Budapesta, reiasă că în Ungaria se consumă pe an următoarele cantități de alcool: Vin în valoare de 46.499,660. — cor. Bere în valoare de 56.185,010. — cor. Rachi (vinars) în valoare de 161.826,250 cor.

SFATURI.

Contra căpușelor la oi. Cu stărpirea căpușelor, cari sunt atât de vătămătoare oilor, începem mai bine după ce am tuns oile și rănile făcute cu acest prilej s'au vindecat. Un mijloc bun pentru a le stărpi este: Pentru 100 de oi, fierbem o jumătate kgr. tutun, de cel mai prost, în 2 litre apă și zeama dobandită o mai subțiem cu alți 4 litri apă. Cu această zeamă frecăm, cu ajutorul unei perii, tot corpul oii, pentru primădată îndată după tuns, și apoi încă odată după 3—4 săptămâni. Este bine ca după această spălătură, să nu mai ținem oile 2—3 săptămâni în staulul în care au stat mai înainte. În schimb vom face în el curățenia cea mai mare. Vom scoate tot gunoiul afară; vom mătura bine toți pereții, eslele, ulucele etc., cu o mătură aspră și vom spăla tot ce putem ajunge cu zeamă de tutun. În fine cu cât vom ține mai multă vreme staulul gol, cu atâta va fi mai bine.

FELURIMI.

Zece porunci ale sănătății. Vestitul doctor Gordy din Bern a statorit 10 legi pentru susținerea sănătății și lungirea vieții. Aceste sunt următoarele: 1. Aer curat, zi și noaptea, aceasta e cea dintâi cerere pentru sănătate și cel mai bun scut contra boalelor de plumăni. 2. Mișcare; zi de zi mișcare în aer slobod, fie această mișcare lucru, preumblare sau gimnastică; aceasta mai ales se sfătuiește oamenilor, cari șed mult în cancelarie la masa de scris. 3. Cumpătare în mâncare și beutură; aceasta ne dă viață sănătoasă și lungă; cine bea, în loc de beutură, apă și lapte și mănâncă poame, își apără sănătatea și puterea de lucru. 4. Îngrijirea pielei și întărirea trupului; zi de zi spălături reci și odată pe săptămână scaldă caldă, iarna și vara, aceste apără de minune sănătatea și apără trupul de răceli. 5. Imbrăcăminte practică; imbrăcăminte se nu moleșească trupul, dar nici se nu-l strângă, imbrăcăminte se fie simplă. 6. Locuință sănătoasă; odaie luminoasă, cu soare, uscată, încăpătoare, curată și plăcută; se ție placă a șede mai bine acasă, decât în birt. 7. Fii curat în toate lucrurile până la un fir de păr, aer curat, apă proaspătă recoritoare, curățenia pielei și a hainelor, curățenie în casă, pe padiment și în pod, moravuri și obiceiuri bune și curate împreunate cu cumpătare; toate aceste apără pe om de coleră, tifus, vărsat, difteritis și de celelalte boale lipicioase. 8. Lucrare regulată zilnică, acesta e leac sigur contra boalelor trupesti și sufletești, scut și mângăere în dureri. 9. Liniște și recreare, dar nu în petreceri sgomotoase și în vânarea după plăceri; noaptea să fie a somnului, timpul slobod și Dumineca să fie menite familiei, recreației sufletești și cultivării spiritului. 10. Activitate și bucurie curată nevinovată; zel neobosit în ocupațiunea ta, în împlinirea datorinței, din care urmează de sine bucuria și buna dispoziție.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Mediaș.

În timpul funcționării subscrisului ca paroch al Mediașului, au donat bisericei din Mediaș următorii:

Mihailă Dârloșan, Chiva Pascu, Dumitru Vlad, Lina Popoviciu, Nicolau Man cu Chiva, Ana Bogdan, Sofia Luca, Anica Caluțiu, Mich. Popoviciu, Fica Trif, Maria Negru, Todor Ferestariul, fiecare câte o icoană frumoasă; Chiva Lăscuzan, 1 pocal pentru flori; Ioan Coman, 2 pocale pentru flori; Maria Limbășan și Maria Călbărean, 2 fețe roșii de păr frumoase pe ambe tetrapodele în tinda muierilor; Vasile Comisa, statueta Madoniei de Lour; Sofia Horvath, statueta Madoniei de Lour; Nicolau Coman, statueta lui Iisus și Mariei; Petru Mănușu, o cruce de lemn cu crucifix; Florica Frățilă, o față roșie de păr și alta albă, foarte frumoase pe tetrapudul cu icoana închinării; Ana Luca, 2 fețe roșii de păr frumoase pe altar; Vir. Dârloșan, 1 față roșie de păr frumoasă pe altar; Ana Luca, Maria Hornariu și Sofia Luca, 3 rënduri vestminte pentru ministranți; Alexandrina Dopp, o acoperitoare de mătășă galbină pictată cu mâna proprie pe amvon și alta tot de mătășă pictată la icoana închinării; Fica Costea, o față de masă pentru prescuri toți din Mediaș; 2 prapori de mătășă albastră în preț de 224 cor. donați de: Stefan și Elisaveta, conferind 124 cor., Todor Frățilă, 20 c., Ioan Verdețiu, Traian Dajan, Nicolau Porime, Ioan Musteția, Mih. Barb și Pavel Luca, câte 10 cor., Nicolae Pușcaș 4 cor., George Fodor 4 cor. și George Dajan 2 cor.; 2 prapori negri de păr în preț de 136 cor. 28 bani donați de: Ioan Musteția, Gligor Popoviciu Ion Șierban, Ioan Suci, cantor, Ioan Borza, Ioan Moldovan, George Fodor, Simion Hornariu, dl Mih. Popoviciu, N. Fodor, Dum. Coman, Ioan Murășan, Toder Frățilă, Alecs. Fodor, Mih. Ganea și Ioan Lup; Un rënd de vestminte bisericești prin colecta dela popor 130.24 cor, Iacob Gib și soția 2 feșnice mari pe prestol în preț de 20 cor. O cruce de argint-china donată de Ioan Borza în preț de 26 cor. Dna Keszler a donat un candelabru frumos în preț de 100 cor. Muierile au colectat la icoana Episcopului Ioan Bobb 10 cor. 38 bani. Muierile au colectat la statua lui Iisus Christos 30 cor. 80 bani. Mai mulți poporeni au contribuit la repararea bisericei cu o colectă de bucate în suma de 70 cor. Dl Mihail Popoviciu și d-na Carolina Popoviciu au donat St. Evanghelie edițiunea nouă în preț de 25 cor. Maiestatea Sa Francisc Iosif împărat și rege Apostolic donat 200 cor. Toder Călbărean donat bisericei în 1892 200 cor. Vasile și Ana Trajan a donat bisericei în 1900 400 cor. Din rēmasul Măriuței Aticlean donațiune bisericei încasată dela erezi 320 cor. Ioan Suci, cantor și soția Sofia au testat bisericei cu testament la notariul public, cari se vor încasa după moarte 400 cor. Ioan Popa Matei și soția Maria au donat bisericei cu testament înaintea notariului public, cari se vor încasa după moarte 400 cor. Ilustr. Sa Stefan Moldovan a făcut o fundațiune misală, administrată de P. Veneratul Consistor în suma de 200 cor. Ilie Veza a donat bisericei statua lui Iisus Christos ca mort făcută din lemn frumos lucrată carea se folosește la înmormântarea din Vinerea patimilor, în preț de 124 cor.

Primească marinimșii donatori prin noi subscrisii dela întreg poporul gr.-cath. al Mediașului sincera mulțumită.

Mediaș 15/28 Aug. 1905.

Ioan Moldovan,
paroch protopop

Ioan Musteția,
curator primar

CRONICĂ.

Alegere de protopop. Sinodul protopresbiterial electoral al tractului gr.-or. al Agnizei este convocat pe 4 Noemvrie c. pentru a săvârși alegerea de protopop. Comisar consistorial e dl asesor Dr. Miron E Cristea.

Dar pentru biserică. Subscrisul în numele comitetului par. gr.-ort. din Luer aducem și pe această cale mulțumită dlui Iacob Bodnar cu soția Emilia, cari au donat s. noastre biserici 10 cor. în bani gata, una față pe s. prestol și o cruce de argint china foarte frumoasă, ambele în preț de 42 cor. D-zeu răsplătească cu bine nobila faptă a donatorilor. Iacob Stavilă, paroch.

Din Fălău. Cu scop pentru cumpărarea unui »Apostoleriu« pe sama sf. Biserici gr.-cat. din Fălău s'au făcut, o colectă și s'au adunat suma de 14 cor. Din care s'au și procurat frumosul dar pentru biserică, din Blaj dela librăria seminarului. Numărul colectanților este următorul:

Ioan Butnariu 1. Simeon 2 cor.; Iacob Trif 1. Ioan 2 cor.; Ioan Csengher 1. Ioan 2 cor.; Ioan Morariu 1. Lazăr, Ilie Csengher 1. Iacob, Ioan Negrea 1. Simion, Alexandru Butnariu 1. Ioan, Alexandru Negrea 1. Ioan, Alexandru Csengher a Mariei, Michail Toncian 1. Ioan, Lazar Negrea a Flori, fiecare câte 1 coroană. Pentru aceasta aducem cele mai călduroase mulțămite făcătorilor de bine și religioșilor colectanți. De unde au scos se înmulțesc D zeu cu suta și cu miia și cu darul sfințeniei sale. C.

Dela reuniunea „Mariana“. »Unirea« estrage din o scrisoare mai lungă ce a primit-o, următoarele șire: În 4 Oct. a. c. s'a ținut în Năsăud adunarea generală a reuniunii învățătorilor »Mariana« sub presiul vicarului Ciril Deac, Ședința adunării de astă dată a fost foarte animată. O agitație deosebită se putea ceti pe fețele tuturor. Causa a fost împrejurarea, că pe când inspectorul școl. reg. de mai înainte Dr. Csernătoni, adese-ori se esprima publice cum-că: »școale asemenea școalelor din vicariatul Rodnei pot să existe pe teritorul Ungariei, dar mai bune nu« — pe atunci sub-inspectorul școl. reg. actual dl Polianszky, a notificat presiului și acesta învățătorimeii, că 29 învățători din vicariat sunt amenințați cu cercetare disciplinară. Din partea multora s'a accentuat această »surpissă«. Să fie acesta semnele timpului, sau ce?

Secretar la „Ardeleana“. Dl. Ioan I. Lăpădat, secretarul II al »Asociațiunii« a fost ales de secretar al institutului de credit și economii »Ardeleana« din Orăștie.

Foi maghiare confiscate. Săptămâna trecută a fost confiscat a treia oară »Független Magyarország«, ear »Egyetértés« pentru primădată. Causa sunt articoli publicați de aceste foi, vătămători pentru Maiestatea Sa.

Avls. P. t. acționari ai institutului »Câmpiana« institut de credit și economii cu sediul în Mociu prin aceasta sunt rugați a achita a 5-a rată din prețul acțiunilor.

Direcțiunea.

Micul calendar. Cu acest titlu a scos în tipar dl Ioan Apolzan, tipograf în Sibiu un calendar portativ. Cuprinde rubrici pentru înțrate și eșite la fiecare lună, apoi din viața bisericilor și »Reuniunilor noastre românești«; parte literară etc. Costă în table tari 40 fil., legat fin 70 fil.

Gazetă nouă. În 4 Oct. n. a apărut primul număr al gazetei »Școala«, foaia profesorilor și învățătorilor români din Bucovina. Ea va apărea la 1 și 15 a fiecărei luni. Editor și proprietar al acestei foi este cunoscutul profesor dela școala agronomică, Grigorie Halip.

Alegere de preot. In Toplița-română a fost ales Duminecă, în 22 l. c. paroch pentru parochia a doua, preotul Gavril Maier cu totalitatea voturilor.

Pentru emigranții la America. Foaia »Bud. Tud.« scrie: Suntem informați, că în New-Orleans (statul Luisiana, America-Nordică) bântuie acum mai multe boale lipicioase. De aceea facem luători aminte pe emigranții nostri, să nu meargă la lucru în acel ținut.

„Șmolen Toni“. In teatrul național din Budapesta se joacă de multă vreme piesa »Șmolen Toni«, care e plină de batjocură la adresa Domnitorului. Curtea regală avea în trecut abonată o lojă mare la teatrul național din Budapesta, pentru care plătea pe an suma de 4000 fl. In anul acesta curtea nu a mai abonat loja, și teatrul perde ajutorul de 4000 fl. Eată urmări de-ale șovinismului.

Cununii și logodne. Mariți Horeth (Șeul mare) și Pompeiu Baci (Șoimuș) poprietar de terestrău cu vapor, comptabil de bancă și mechanic diplomat, și-au serbat cununia lor, în 26 Octomvrie a. c. în biserica gr-cat. din Șoimuș.

Poporațiunea Croației a fost anul trecut 2.537,357, de suflete, împreună cu miliția. Capitala Agram a avut 69,045 locuitori. Esek 26,419, Semlin 17,429, celelalte orașe sunt mai mici.

A apărut: Elemente din constituția patriei sau drepturile și datorințele cetățenești de Vasile Goldiș, prof. i. p. ed. II. la H. Zeidner în Brașov. O bună carte prelucrată pentru școalele populare.

Noul minist. sub presidenția baronului Fejervary, fiind numit de curând, a depus jurământul și își va arăta și programul în curând. Intre ministri nou este baronul Feilzsch, la agricultură.

Esposiția din Mercurea. Ca adaos la cele publicate de noi în nrul 40 referitoare la esposiția de poame din Mercurea, în care s'a schițat programul serbarilor, mai dăm următoarele:

La concertul, ce se dă Vineri de învătători, își dă concursul și dl Romul Milea.

Sâmbătă se joacă piesa »Leac pentru soacre« comedie într'un act de Trocaru.

Luni se va continua conferința preoțească și se vor încheia festivitățile.

Pentru »Exposiție« taxa de intrare: Vineri și Sâmbătă: 20 fileri de persoană, Duminecă 10 fileri. Pentru elevii școalelor din Mercurea și jur intrarea e liberă.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare din privilegiul expoziției de vite aranjată de »Reuniunea română de agric. din comit. Sibiu« în comuna Veștem, s'au făcut următoarele dăruiri: Aurel Moga, notar (Veștem) 2 cor.; Victor Schieb, prim-pretor (Cisnădie), Petru Indrieș, notar, (Boița), Demetriu Săvoiu, proprietar (Sadu), I. Fanea, notar (Tălmăcel), Teodor Andreiu, grădinar (Sibiu), I. Roman paroch (Tălmăcel) fiecare câte 1 coroață; Ioan Druhora, paroch și d-na Ana Druhora (Boița), Nicolae Vlad par. și d-na Ana Vlad (Șelimbăr), Vasile Mușoiu notar și d-na Veturia Mușoiu (Bungard), Teodor Stoia inv. și d-na Rozalia Stoia inv. (Veștem) fiecare câte 50 bani; Nic. Eft. Ursu, inv. (Bradu) 60 bani; Ioan Papiu, paroch, Konkoly István, șef de gară (Veștem), Demetriu Bunea, paroch (Sadu) fiecare câte 40 bani; Simion Balteș, Ana Balteș (Brad), Arseniu Nedelcu, inv. (Tălmăcel) fiecare câte 30 bani; I. Chirca, v. pres. »Reun. agric.« (Seliște), George Dan, ec. și G. Com. Ursu, ec. (Bradu), Teodor Necșa, inv. pens., Maria Necșa (Bungard), fiecare câte 20 bani; Rom. Simu, inv. pens., d-na Maria Simu n. Simonca, inv. (Orlat) și Vic. Tordășianu, secret. »Reun. rom. agricole« (Sibiu) fiecare câte 10 bani.

„Călimdarul Poporului“ pe 1906 a apărut și se află de vânzare la librăria »Foaie Poporului« și la alte librării. Prețul 40 bani și porto 5 b. (23 cr). Este cel mai ieftin și mai bun călimdar românesc, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru. Cu prinsul îl dăm la alt loc al foaiet noastre. Aci dăm sfatul tubiților nostri cetitori, că pentru cumpărarea călimdarului se se însoțească din un sat câte mai mulți inși și se trimite banti pe un singur avis postal, eaci în acest caz porto banilor le vine mai ieftin. Pe aviz apoi se arete la a cut adresă se trimitem călimdarele în un pachet,

Deputat ucis. In Szabadka a fost ucis pe stradă săptămâna trecută Milan Milosavljevici, deputat dietal și avocat, de naționalitate sârb. Ucigașul e un econom, Ioan Ulrich, care s'a prezentat de voie bună la procuratură, unde a fost luat prins. El zice, că a ucis pe Milosavljevici din cauză, că acesta i-a mâncat averea. Ucisul a lăsat o avere de 2 milioane cor.

† Bartha Miklos. Săptămâna trecută a răposat în Budapesta scriitorul politic maghiar Bartha Miklos, cunoscut cu deosebire din articli săi vehemenți, publicați în foaia »Magyarország«. Bartha a fost Săcu, s'a născut la 1848 și a întemeiat cu mai mulți ani înainte foaia opozițională »Ellenzék« din Cluj. El era mare dușman al poporului român și scria adeseori vehement contra noastră, dar de cele mai multe ori fals și încornurat, noroc, că — hârtia e răbdătoare.

Pocăiții. Din Lupoaie (Farkasmező) comitatul Sălăgiu, ni-se scrie, că prin părțile acele s'au ivit de vre-o 4 ani așa numiți »pocăiți« (vai de ei), anume în Bred, Jac etc. botezându-se de nou unele familii și părăsindu-și astfel legea srăbună. Cauza principală la aceste este purtarea slabă a preoților, cari nu se grijesc îndestul de popor. Aviz celor chemați!

De altcum cât de »buni« sunt pocăiții se vede din cazul întâmplat iarna trecută cu gornicul »pocăit« Bălănean Mitru Pili din Bred, care a pușcat pe un fecior în pădure pentru că acela a fugit și n'a voit să stea. Pocăitul a fost dat în judecată. Un alt pocăit Ioan Alexe din Moigrad, tot gornic, a tocat în cap cu sâcură pe un om și acum se odihnește 4 ani la răcoare. Poftiți la »pocăiți«.

Foaie pedagogică. Consistorul archidieceșan din Sibiu a hotărât edarea din nou a foaiet pedagogice, atât de trebuincioasă pentru învățători. Foaia va apărea în 1 Ian. 1906. Redactor este numit vrdnicul prof. sem. Dr. Petru Șpan.

Convocare. Despărțământul Aiud al »Reuniunii învățătorilor gr-cath. din Archidieceșă conform § 21 din Statute își va ține adunarea de toamnă în 4 Noemvrie n. c. în sala școalei gr-cat. din Ciombrud (Csombord) Din program amintim:

Prelegere practică din Istoria ținută de Nicolau Frățilă cu elevii din Ciombrud și critica ei. Cetirea disertațiunilor conform punctului V. din procesul verbal al adunării precedente și critica lor. Prelegere din nobilitarea pomilor ținută de Augustin Ocnean și Aurel Pop și critica. Raportul cassariului, al bibliotecariului și a comisiei însărcinată cu vizitarea bibliotecii. Alegerea oficialilor pentru anul 1905—1907 etc. Georgiu Indrieș, notariu, Aug. Ocnean, președinte.

Stipendii pentru meseriași.

Din fundațiunea Francisc Iosif, creată de orașul liber reg. Sibiu (Nagyszeben) întru amintirea suirii pe tron a Majestății Sale, sunt a se conferi pe anul 1906, două stipendii de călătorie de câte 200 cor. pe durata unui an.

La aceste stipendii pot concura meseriași tineri, fără deosebire de naționalitate sau confesiune, cari au absolvat cu succes eminent vre-o școală de elevi-meseriași sau vre-o școală de specialitate din loc și cari în școlul perfecționării lor petrec sau voesc a călători în străinătate.

Acelaș stipendist poate primi stipendiul în trei ani după oltă, dacă dovedește că cercetează vre-o școală de specialitate ori că folosește conștientios timpul pentru perfecționarea sa.

Rugărilor scrise și subscrise cu mână proprie și provăzute cu documente sunt a se înainta până în 10 Noemvrie n. c. la magistratul orășenesc din loc.

Sibiu, 23 Octomvrie n. 1905.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Victor Tordășianu,
prezident.

Stefan Duca,
notariu.

Producțiuni și petreceri.

Concertele Millea.

Din Seliște ni-se scrie că concertul dat acolo de eminentul nostru flautist, Romul Millea, a avut succes deplin.

Duminecă în 29 l. c. dl Millea va concerta în Sebeșul-săs., ear' Dumineca viitoare, în 5 Nov. va concerta în Orăștie. Programul concertelor e bogat și ales.

In Sebeșel.

Tinerimea din Sebeșel va da un concert-teatru, Duminecă la 29 Octomvrie st. n., în noul local al școalei din Sebeșel. Venitul curat e destinat în favorul școalei.

Program: Himn (cor mixt) de Podolean. Musicanții. Solo . . . Neico Neiculță (cor mixt) de I. Murășan. Hei leliță (cor mixt) de G. Dima. Pețitorii, comedie pop. în 3 acte de A. L. Ipan. După teatru dans.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI

R. C. în Dorna C. Mai bine e în pachet. Trimite pt. bibl. cor. 1.40, Călimd. 40 b. porto 50 b. total 2 cor. 30 b. Atunci le ai sigur.

P. M. în Trit. s. Fără plată înainte, nu se poate.

I. Reg. în Lasl. r. Fără a trimite banii înainte, după cum ți-am scris, nu putem publica.

I. V. în V. Cărți de glume, epistoli etc. la noi, icoane de hârtie la librăria archidieceșană.

I. I. în Silv. (Hațeg) Cereți catalog dela bolta de fer Jickeli, Sibiu (Piața mică).

I. Mărg. în M. union P. Bx. (N. America). Prețul îl vezi în fruntea foil. Cărți avem Biblioteca Foii Poporului, Călimdarul pe 1906. Prețul lor, cu porto cu tot, 3 cor.

I. S. în Deda B. Cere catalog românesc dela fabrica de mașini A. Rieger, Sibiu. Acolo afli tot.

B. P. Alu Cetește mai cu luare aminte foaia. În nrul trecut am scris, că »Călimdarul Pop.« a eșit pe 1906 și costă 40 bani și porto 5 b.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Amatorilor de cacao și ciocoladă se recomandă:

Candol-Cacao

al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsime, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici o constipație, și pe lângă cel mai fin gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele
Joan Hoff
și marca de scutire »Leu«.

Pachete à 1/4 kg 90 fl.
» 1/2 » 50 »
Să capătă pretotindinea.

Causă și efect.

Fiecare om a avut desigur în viața sa o experiență, a cărei cauză nu și-o poate explica. Aceasta se referă la stricarea sănătății, care adese-ori se produce, fără ca cauza acesteia în aparență să poată fi coperită. Aceasta e o apariție, pe care o observă cu deosebire mamele tinere la copilașii lor. Ea se prezintă la aceste ființe plâpânde în formă de constipație cronică. Aceasta e cauzată de obicei prin aceea, că băieților li-se dă lapte prea de tinere,

care se adună în grămadă dură în stomachul copilului și se opune mistuirii mai tare, ca laptele mamei. Făina de copii a lui Kufek este un mijloc escelent ca materie de schimb la turburarea aceasta care aduce adese-ori în primejdie de viață pe copii. Prin adăugarea la lapte a acestui mijloc, care s'a valorat mai bine în decurs de ani de zile și e recomandat cu căldură și de medici, laptele în stomachul băiatului devine fulgos, ușor de mistuit și valoarea de nutriție a lui prin conținutul făinei de albumin și sare, se mărește mult. Mamele, cari nu sunt în stare a-și

lăpta copii, vor face bine, dacă vor folosi făina de copii a lui Kufek nu numai atunci, când s'au ivit turburările de mistuire. Făina de copii a lui Kufek, care conține în proporții potrivite mijlocul de nutriție din laptele de mamă, este un escelent mijloc de nutriție, care în corpul plâpând al băiatului promovează în mod extraordinar dezvoltarea oaselor și musculaturii și spriginește cel mai favorabil dezvoltarea comună a aceluia.

110 C. 1—1

K. C. POPOFF

a legjobb TEA a világon.

Să poate căpeta la G. Scheyhing etc. și la I. B. Teut-eh, Sighișoara.
Să fim atenți la banda RUSEASCĂ de vamă e pachetelor originale și la marca de scutire K. & C.
246 1—10

Calfă de boltă și învătăcel.

Subscrisul caut o calfă tină și un învătăcel în neguțătoria mea mixtă. Ambii se pozează limba română și maghiară.
247 1—2

Romul Coțloiu,
comerciant în Baia-de-Criș (Körösbánya.)

Provizie mare.

Doi domni solizi, diligenți se caută ca agenți pe lângă provizie mare. Să poartă cunoașterea a celor trei limbi dela noi. Croitori sau pantofari sunt preferiți. Detaieri la administrația acestei foi.
248 1—3

Nr. 638/1905.
a. f. o. u. d.

229 3—3

Esarëndare de domeniu.

Domeniul fondului central școlastic din districtul Năsăudului, aflător pe hotarul comunei Călanul-mare (comit. Turda-Arieș) de o poziție frumoasă, în estensiune de 1030 jug. 1204° □, constă din arătură, fâneață și pășune de clasa primă și a doua, dimpreună cu edificii de locuit și edificii economice se va da pe calea licitațiunii publice în arândă pentru pășune, eventual cultivare, începând din 24 Aprilie 1906 pe 6, eventual pe 10 ani după altă.

Prețul de strigare ca arândă anuală e stabilit în 8500 coroane.

Licitația se ține exclusiv cu oferte scripturistice închise, cari sunt de-a se trimite până în 15 Noemvrie 1905 la 11 ore înainte de amiază cu vadiul de 850 coroane la subscrisa comisiune administratoare în Năsăud.

Oferentul trebuie să declare în ofertul său că cunoaște condițiunile de licitație și de contract, pe acelea le primește și se supune lor necondiționat.

Condițiunile de licitație și de contract se pot vedea în cancelaria fondurilor și pe speșele proprii se pot copia.

Din ședința comisiunii administratoare de fondurile centrale și de stipendii din districtul Năsăudului, ținută în Năsăud la 25 Septemvrie 1905.

Gerasim Domide m. p.,
președinte.

Dr. Nistor Șimon m. p.,
secretar.

„CĂLINDARUL POPORULUI“.

A apărut:

„Călimdarul Poporului“ pe 1906.

Cel mai bun și mai ieftin călimdar românesc, cu cuprins bogat și felurit, pregătit anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Afară de partea calendaristică, cuprinde **novele, povești, poezii, anecdote și glume, articlii economice, găelturi etc. etc.** și neîntrecutul:

Răvașul nostru

toate întâmplările mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate.

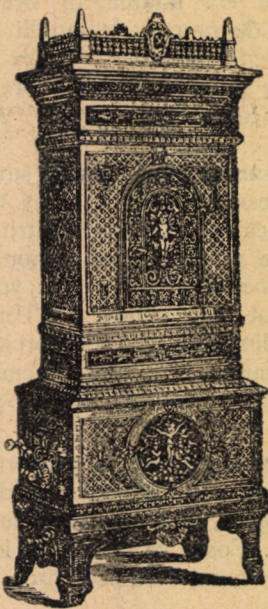
Călimdarul e împodobit cu

18 ilustrațiuni alese

între cari minunatul chip al Catedralei ortodoxe române din Sibiu.

Prețul 40 fileri și porto 5 fileri.

Să afle de vânzare la librăria „Foi Poporului“ și la toate librăriile.

Paul Nendvich, Sibiu.

Sobe și cuptoare de fert (Sparherde)

de toate prețurile
în executarea cea mai simplă și cea mai bogată.

Liferare se face din

Sibiu și Alba-Iulia

sau la dorință franco la ori-ce stațiune de cale ferată.

— Liste de prețuri la cerere. —

Paul Nendvich.

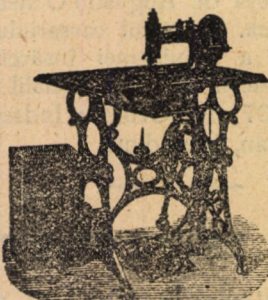
283 3—6

Deposit în Alba-Iulia.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.
6 23—26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

— Seidel & Naumann, G. M. Pfaff. —

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se afle întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Gluvaergiu și graveur A. MORAWETZ

Strada Cienădiei 14. SIBIU Strada Cienădiei 14.

Nu mai în stilul cel mai nou.

Depositor de **gluvere, aur, argint și argint de China.**

== Cea mai renumită negustorie de aurări. ==

Depositor de **orologie de Geneva** de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări nouă și reparaturi. 1986—

== Serviciu real. Garanție conștientă. ==

Fabrica
Sterling
Remedy & Co.

Carcarets
(WORTSCHUTZMARKE)

Kramer
Indiana
America-nord.

Tablete de mânat ușor și cu efect sigur.

Trecere pe an mult peste 10 milioane de șatule.

Curat vegetabile. — Intăritoare de stomac.

Prețul per șatulă de probă cor. 120, pe șatulă de familie cor. 250.

Să pot căpăta numai în farmacii, în șatule originale.

Depositor pentru Sibiu în farmacia „La Vulturul negru” a dlui Carol Müller, mai departe se află în toate celelalte farmacii. 2348—12

Astma,

Cei îmbolnăviți de catar de plumâni, sângerare de plumâni, boală de plumâni, durere de stomac

să-și ia atâta timp și să examineze scrisorile de mai jos, cari dovedesc vindecarea. Acesta e numai numărul disparent a celor-ce sosesc în continuu. Să publică fără nici o observare, de oare-ce experiența ne arată, că publicul suferind își știe face el însuși mai bine opinia sa. Estrasele de scrisori, abstrăgând dela unele mici modificări stilare, sunt publicate verbal, dar' cu lăsarea afară a mulțumitei și a criticei asupra curelor fără rezultat de mai nainte. Scrisorile originale se pot vedea și ar fi foarte de dorit, ca cât mai mulți să o facă aceasta. Autoritățile au făcut-o deja. Abaterea dela adevăr, fără privire că aceasta se referă la introducerea sau la descrierea vindecării, care-i urmează, ar cauza mare pedeapsă. Ca laicul să poată afla la timp, deja la cel mai mic simptom, ajutor, fără să aștepte dezvoltarea morbului, înșirăm aci **simptomele**, cari obvin mai des: tuse, care întărită adese la vomare. Scuiptat uscat. — Înțepătură în piept și spate. — Simțire de greutate pe umeri. — Asudări noaptea. — Mâni și picioare de obicei reci. — Greutate de respirație. — Respirația e urmată mai târziu de sunet șuerător și răgușit. — Scuiptare de sânge. — Bătăre de inimă neregulată, adese-ori tare, împreună cu un mare simț de frică. — Dormire puțină. — Mistuire slabă. — Pentru continuarea curei e de lipsă descrierea punctuală a răului, trebuie spus, care e ocupația și că reci sunt picioarele. — Adresăm așa:

Institut de cură „Spiro Spero” Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 124/h.

Astma, catar bronchial.

Fiul meu, în urma unei răceli s'a bolnăvit în catar bronchial. Acest catar s'a repetat de nou pe lângă cea mai bună îngrijire; n'a ajutat nici un leac. Boala era însoțită de greutate de respirație și nădușeală, așa că eram serios îngrijit de restabilirea sănătății lui. În lipsa mea cea mai mare am fost atent la anunțul institutului de cură „Spiro-Spero” și m'am adresat la el cu încredere. După-ce am făcut cunoscut institutului simptomele boalei, s'a început tratamentul, m'am ținut întru toate de instrucție și rezultatul dorit n'a întârziat mult. E drept, că la începutul curei fiul meu s'a slăbit puțin și era debil, dar' în curând s'a tocmnit; fiul meu câștiga tot mai mult în putere, își căpăta culoarea bună a feței și rezultatul unui tratament de 8 luni, spui sincer, a fost reînnoșare deplină și cred, că aceasta va și rămânea.

Aceasta, după D-zeu, pot să o mulțumesc tratamentului rațional și cu rezultat al institutului de cură „Spiro-Spero” și îl pot recomanda cu căldură ori-cărui bolnav și suferind, ca în asemenea stare să se adreseze la acest institut.

Rămân cu cea mai mare mulțumită și deosebită stimă

Iosif Bechthold,
Viena, XIII. str. Helbling 11, ușa 6.

Adevereste:
(L. S.) Pius Rest, jude comunal
Höflein l. Dunăre.

Boală de plumâni.

După-ce pe cale ziaristică mi-a venit la cunoștință cura Dv. cu succes, m'am adresat cu încredere la Dv. De doi ani și jumătate sufeream de junghieri și de tuse foarte vehementă; am slăbit de tot, într'atât, încât medicii locali abiziseră de posibilitatea vindecării. Cu toate acestea m'am încurajat și m'am adresat la institutul de cură „Spiro-Spero” în speranță, că poate totuși voi fi eliberat de boala de plumâni. Deja în timp scurt am putut să avizez, că tratamentul Dv. mi-a ușurat mult boala. Și azi pot să zic, că am scăpat cu totul de boala mea de plumâni.

Acest atestat al meu a întârziat până azi din cauză, că am voit să mă conving, că oare vindecarea mea e stabilă. Fiindcă până azi nu se arată nici cel mai mic semn, că ar reveni, îmi exprim cea mai ferbinte mulțumită și recunoștință și mă învoiesc bucuros, ca aceasta scrisoare să se publice.

Cu deosebită stimă
Francisc Koutny
Viena V. Jahngasse 42.

(L. S.) Șef de cerc: Leopold Kruza, Viena.

Boală de plumâni, scuiptare de sânge.

În cei din urmă 5 ani primăvara și toamna m'am bolnăvit mai cu samă în catar de plumâni și de care cu tot ajutorul medical și mijloacele lăudate, starea mea devenea tot mai rea din an în an și în vremea din urmă de mai

multe-ori eram incapabil de lucru, ba mai multe săptămâni a trebuit să stau în pat. La lucru mai greu căpătam bătăre de inimă și simțeam junghieri prin coaste, cari se trăgeau apoi în piept și spate. Prin aceasta mi-se îngreua respirația așa, că mă temeam de aprindere de plumâni, prin ceea-ce și munca îmi era un chin.

Afară de aceasta picioarele îmi erau tot reci, eram răgușit și scuiptatul îmi era sângeros, apoi când și când noaptea mă năcăjea asudatul.

Am văzut, că în astfel de împrejurări nu pot să trăiesc mult și de aceea am cercat după mijloace și căi, de-a afla un ajutor.

Între altele am fost atent la un anunț al institutului de cură „Spiro-Spero”, care a apărut în ziarul din Reichenberg și rezultatele câștigate m'au îndemnat și pe mine a mă adresa la acest institut. După câteva săptămâni ținând strict îndrumările, spre cea mai mare bucurie a mea, am putut constata o îmbunătățire.

Când și când se arăta câte-o mică recădere, dar' încurajându-mă totdeauna, ținând strict îndrumările institutului „Spiro-Spero”, mi-a succedat a-mi recăștiga sănătatea.

Atacurile de mai nainte, ca bătărea de inimă, scuiptatul sângelui, durerile de piept și spate, nu au revenit nici la lucrul cel mai greu.

De aceea sunt deobligat cu mulțumită pentru ajutorul dat și pentru tratamentul binevoitor.

Cu deosebită stimă
Anton Friedrich,
în Morchenstern (Boemia).

Autenticitatea subscrierii de sus o adevereste

(L. S.) Morchenstern
Vilhelm Carol Poszel, primar.

Catar la vârful plumânilor, sângerarea plumânilor.

Un an întreg am fost palidă în măsură mare și anemică. Afară de aceasta în Maiu 1904 la boalele mele în urma unei răceli s'a asociat și catar la vârful plumânilor, încât scuiptam de mai multe-ori sânge, mai târziu flegmă. Noapți întregi nu puteam dormi, în gâtje mă năcăjea un glas hăititor, ear' apetit aveam slab. Am consultat mai mulți medici, dar' aceștia numai puțină ușurare îmi procurau, ear' la sănătate deplină nu am putut ajunge. Odată mi-a atras atenția un anunț al institutului de cură „Spiro Spero”; m'am adresat deci la el. După-ce am ținut regulat îndrumările date, azi, mă aflu deplin bine. Sunt obligată la mare mulțumită și tratamentul Dv. îl voi recomanda cu mare căldură tuturor suferinzilor. Sunt sigură că nimeni nu va cruța speșele relativ puține spre a ajunge la sănătate.

Cu deosebită stimă

Domnișoara M. Bilzer,
Liebenthal, Silezia-austriacă.

Boale de stomach și de intestine.

Prin aceasta îmi exprim cea mai mare mulțumită institutului „Spiro-Spero” pentru vindecarea deplină a boalei mele de stomach intestine și ficat.

Înainte cu trei ani m'am bolnăvit în influență; nu preste mult apoi mi-s'au ivit greutăți de mistuire și durere de cap, cum și împunsături în coaste. Corpul îmi era totdeauna înfioat și scaunul regulat îl aveam numai cu ajutor măiestrit. Lipsa de apetit și de somn erau la ordinea zilei. Măncări cu aluat și legumă nu puteam mânca, căci aceste îmi făceau mari dureri de stomac. La toate aceste cu un an înainte s'au adăus în urma unor răceli și sgârșiri de ficat. Dacă m'am folosit de ajutor medical, acesta mi-a adus timp scurt alinare, dar' vechea boală earăș revenea. În iarna acestui an am dat în ziar despre tratamentul cu succes al institutului de cură „Spiro-Spero”; în Aprilie m'am adresat la el și m'am supus tratamentului lui. După câteva săptămâni am simțit deja, că boala mea dispăre. Nu preste mult m'am vindecat deplin, aveam scaun regulat și apetitul mi-a revenit. Acum, har Domnului, pot să avizez deplină mea vindecare.

La toți, cari sufer de asemenea boală, recomandându-le cu căldură acest institut, semnez Cu deosebită stimă și mulțumită

Maria Obstmeyer, soție de ziler,
Enzersdorf lângă Fischea.

Subscrierea o verifică:
Enzersdorf, lângă Fischea

Mihailu Pober, primar.

Catar de nas, grumazi și bronchial.

Cam de 6 ani am suferit de catar de nas, grumazi și bronchial chronic, care mi-a cauzat multe ciasuri amare și grele. Aveam durere stabilă de cap, în grumazi simțeam o gâdilătură acută, și erau uscați și acoperiți cu flegmă cleioasă. Sub gâtje simțeam o apăsare neplăcută, Respirația îmi cauza mult năcăz și din când în când era nădușitoare. Lucrul mi-l puteam isprăvi, dar' numai cu greu. La cea mai mică încordare asudam și se ivea bătăre de inimă. Am consultat mai mulți medici, dar' fără rezultat. Medicii mi-au răspuns, că e un catar învechit, care să vindecă numai cu greu.

Pe calea ziaristiceii am fost făcut atent asupra st. Dv. institut și am decis să mă folosesc de tratamentul Dv. Câtva timp am folosit cura Dv. și spre marea mea mirare starea mea din zi în zi mi-s'a îmbunătățit, până când în fine a venit și vindecarea deplină. Mă simt deplin sănătos și mi-am recăștigat și puterea. Dovadă, că Dumineca trecută am făcut o cale de 5 ore cu bicicleta și m'am și re'ntors, ceea-ce de sigur e o tură frumoasă și cere răbdare. Pot deci afirma cu drept cuvânt, că lui D-zeu și D-voastre vă pot mulțumi zilele mele pline de bucurie. De aceea pentru oboseala Dv. Vă exprim cele mai ferbinți mulțumite. Cu deosebită stimă

Andreiu Schorner, Küschvitz.

Autenticitatea subscrierii de sus o adevereste Deeg, primar, administrația comunei Kautendorf.

Nr. 1834/905
not.

249 1-2

Publicațiune.

Comuna politică **Colun** (comit. Făgăraș) va da în licitațiune publică pământul de iarnă din teritorul de miriști cu 200 cor. prețul strigării, vadiu 20%, precum și pășunatul numit »La perișor«, »Plute« și »Intre Olturi« cu 200 cor. prețul strigării, vadiu 20%, în 5 Noemvrie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală.

Colun, în 22 Octomvrie 1905.

Alex. Comsia,
not. cerc.Ioan Teca,
primar.**Invetăcei**

să primesc care știu scrie și ceti bine
la măestrul măsar

Lazar Banciu
în Turnișor.

239 2-4

Spirit de oțet

în calitate recunoscută de escelentă se
află la singurul producător

FRIDERIC MESSESibiu, piața Fingerling
(sub treptele porcarilor).

201 6-6

Atelier tehnic de dinți

al lui 187 5-6

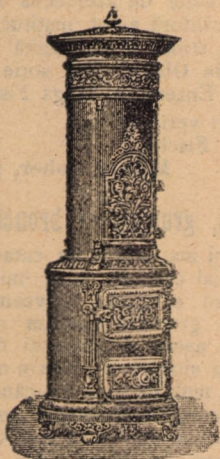
E. Dieker

Strada Măcelarilor Nr. 30

vis-à-vis de catedrala gr.-or. română.

Sobe nouë.

Cuptoare de fier cu aparat de regulare.

Sobe și cuptoare.

Le espedează din depositul din Sibiu. Din
atelier franco la fiecare stațiune.

La cerere se trimite preț-curanturi.

Deposit bogat în tase, în sîrme și în
place de sobă, în instrumente
de camin și în păstrător de
instrumente de camin, pietri
de sobă.

Cărbuni de peatră și Coaks
50 de chilogr. se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickeli
Sibiu.

217 5-

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

„DUNĂREA“ societate de asigurare

Fonduri de garanță de preste 40 milioane cor. — Intemeiată la 1867.

Avem onoare a Vă încunoștiința, că societatea de asigurare »Dunărea«
a înființat la centrala institutului de credit și economii »Albina« din
Sibiu o agentură generală investită cu dreptul de a libera polițe.

Societatea de asigurare »Dunărea« care dispune de fonduri de garanție
în sumă de preste 40 milioane cor., primește prin agentura ei generală din
Sibiu (strada Măcelarilor nr. 20) pe lângă cele mai favorabile condițiuni
asigurări contra daunelor cauzate prin

245 1-3

foc,
grindină,
spargere de sticlă,
furt prin spargere, precum și toate combinațiunile de
asigurări pe viață și de rentă viageră.

Promițând a rezolva prompt și culant ofertele ce ni-se vor înainta,
Vă rugăm să ne onorați cu încrederea D-voastră și să uzați la ocaziunea
dată de serviciile noastre.

»ALBINA«

institut de credit și de economii.

Societatea de asigurare

»DUNĂREA«

Biroul agenturii principale:

Sibiu, strada Măcelarilor nr. 20.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în
deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări
aparținătoare

specialității tipografice,

cum sînt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de
bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente
în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ține concurența
cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande
tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Orologe, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3,

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de orologe, juvaueri,
obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu
(N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sînt
probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect
este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta să
dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la
cerere gratis și franco. 24 36-52

Nr. 2127 A. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu,
foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Sanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.
Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Nr. 2127 A.

Cernala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.